

DATOS IDENTIFICATIVOS

Política social

Materia	Política social			
Código	005G220V01404			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 2	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego Portugués			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Antón Lois			
Profesorado	Fernández Álvarez, Antón Lois			
Correo-e	alfa@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A Política Social é unha materia cuxos contidos son fundamentais na formación dos traballadores sociais, permitindo o coñecemento do marco xeral no que se desenvolven os sistemas de benestar social nos que intervén como profesional. O presente plan de traballo pretende proporcionar coñecementos e elementos de reflexión cos seguintes fins: <ul style="list-style-type: none">- estudo dos aspectos conceptuais da política social;- aproximación teórico-metodolóxica ao Estado de Benestar;- confrontar diversas interpretacións da política social;- analizar o estado actual da política social no noso país;- efectos da integración europea e a mundialización das relacións sociais.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
B5	Administrar e ser responsable, con supervisión e apoio, da propia práctica dentro da organización
C2	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
C7	Apoiar o desenvolvemento de redes para fazer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, cuidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (esixencia de maiores redes)

C8	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
C10	Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emergentes
C13	Defender as persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades e actuar no seu nome se a situación o requirir
C21	Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
C24	Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade reflexiva
D4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
D10	Toma de decisións
D15	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
D16	Razoamento crítico
D17	Compromiso ético
D24	Sensibilidade cara a temas medio ambientais, igualdade entre home e mulleres, cultura da paz, etc.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos e compoñentes da Política Social como disciplina académica e a súa relación histórica co Traballo Social	A1 A2	B1 C21	C2 D3	D1 D3
Coñecemento e comprensión do proceso histórico de reforma social, e as orixes, desenvolvemento, crise e reformulación do Estado do Benestar.			C2 C21	D17 D24
Coñecementos básicos das distintas concepcións ideolóxicas do Estado do Benestar.				D3 D15
Coñecemento da xénese, evolución e consolidación do Estado do Benestar no Estado español.			C7 C21	D1 D3
Traballar para a eliminación das barreiras, desigualdades einxustizas que existen na sociedade.		B5		D16
Capacidade para analizar e valorar a influencia social e o pensamento social e as súas implicacións no Traballo Social.	A3 A4		C13 A4	D3 D17 D24
Ser capaz de comprender e valorar distintos discursos.		A2		D15
Ser capaz de procurar o coñecemento a través de distintas vías.		A5	C8	
Ser capaz de percibir e interpretar acontecementos con flexibilidade.			D3 D16	
Capacidade para desenvolver criterios de avaliación e aplicalos ao proceso de aprendizaxe.	A3 A4		D3 D16	
Habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.			C10 C24	D10
Demostrar habilidade na expresión oral de ideas propias e análises reflexivas en público.	A4			D3 D4

Contidos

Tema	
1. Fundamentos históricos e teóricos da política social	Que é a Política Social? As distintas políticas sociais.
2. O Estado do benestar: concepto e antecedentes	Antecedentes históricos. caracterización do Estado de Benestar: precedentes e manifestación plena. Política social do Estado de Benestar: posicións dominantes.
3. Cuestionamiento do Estado de benestar e a súa política social	A "crise" do Estado do Benestar. Cuestionamiento dos alicerces teóricos do Estado do Benestar. Precedentes e generalización da crítica nos anos oitenta..
4. Principais propostas teórico-políticas á crise do Estado de benestar I	A crítica neoconservadora do Estado social: Crítica filosófica; Crítica dos dereitos individuais; Crítica utilitarista.
5. Principais propostas teórico-políticas á crise do Estado de benestar II	A "crítica da esquerda" do Estado social: Enfoque funcionalista. Enfoque conflictualista.
6. Transformacións sociais actuais e as políticas sociais	O futuro do Estado do Benestar na sociedade informacional. Política social e globalización. Política social e exclusión social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	13	35.5
Presentación	10.5	7	17.5
Seminario	8	6	14
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	8	8
Exame de preguntas obxectivas	1	15	16
Traballo	1	25	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	14	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	17	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición, por parte da docente, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, das bases teóricas e/ou das directrices dun traballo, do exercicio ou do proxecto a desenvolver polo/a estudiante.
Presentación	Exposición, por parte do alumnado, ante a docente e/ou un grupo de estudiantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o/a alumno/a mantén coa profesora da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través das TIC (Programa Moovi).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	atención personalizada de grupos
Probas	Descripción
Traballo	titorización personalizada de traballos

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Asistencia e participación ás aulas maxistrais (mínimo 80%) e asistencia a Congresos, Seminarios ou Xornadas de complementación da súa formación.	5	A1	C8	D1
			A2	C10	D3
			A3	C13	D4
				C21	D10
				C24	D15
					D16
					D17
					D24
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Realizar, na aula ou fóra dela, as actividades propostas nos Grupos Medianos.	15	A5		
Exame de preguntas obxectivas	Realización da proba.	50	A1	C21	
Traballo	Exposición por parte do alumnado ante o docente e un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo ou exercicio.	10	A2	B1	C2
			A3	B5	C7
			A4	C8	
			A5		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización da proba.	20	A1	C10	
					C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnos Asistenciais

Esta modalidade implica:

- Asistencia e participación en clase (un mínimo de un 80% das aulas) e asistencia a Congresos ou Seminarios no caso de ser propostos polo profesor (ata 0,5 puntos).

- Asistencia e realización das tarefas requeridas nos Grupos Medianos (de 1 ata 1,5 puntos).
- Asistencia e cumprimento das tarefas requeridas nos Grupos Pequenos (de 1 ata 1,5 puntos).
- Realización de unha proba dividida en dous bloques, un de resposta tipo test e outra de resposta curta (7 puntos).

*** Para superar a materia é preciso superar o exame, que non fará nota media co resto da avaliación se non se acadan 3,5 puntos en dita proba (sobre 7).**

Avaliación non asistentes

Esta modalidade implica:

- Conexión e realización das tarefas requeridas na Plataforma Moovi. Estableceranse prazos de entrega (ata 2 puntos).
- Realización e entrega de dous comentarios críticos sobre unha selección de lecturas (1 punto). A comezo de curso deixarase na plataforma MOOVI a documentación coa relación de lecturas, así como as pautas e os prazos de entrega.
- Realización dun exame escrito (ata 7 puntos) incluíndo a resposta das preguntas específicas sobre as lecturas no exame (ata 1 punto).

*** Para superar a materia é preciso superar o exame, que non fará nota media co resto da avaliación se non se acadan 3,5 puntos en dita proba (sobre 7).**

As e os estudiantes que entreguen os traballos e exercicios fóra dos prazos acordados non se lles computará esa parte da cualificación en cada caso.

Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non ás clases o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

De non ser superada a materia, as competencias non adquiridas na 1ª convocatoria poderán ser avaliadas na convocatoria de Xullo.

A 1ª convocatoria, no caso de non superar a materia, non consta no expediente académico. A cualificación faise efectiva na convocatoria de xullo.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

As datas e horarios dos exames poderá consultarse no seguinte enderezo electrónico: <http://fcce.uvigo.es/gl/docencia/exámenes/>

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Para as materias que forman parte do curso ponte, debería incluirse unha referencia específica para ter en consideración a especificidade e experiencia profesional deste colectivo: □Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio□.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CONTRERAS PELÁEZ, F. J., **Defensa del Estado Social**, 1996,
RUBIO LARA, M. J., □El Estado Liberal y el Estado Liberal-Democrático□ en A. DE BLAS GUERRERO, M. J. RUBIO LARA y J. DE ANDRÉS SANZ, **Teoría del Estado**, 2003,

RUBIO LARA, M. J., **El Estado de Bienestar** en A. DE BLAS GUERRERO, M. J. RUBIO LARA y J. DE ANDRÉS SANZ, 2003,

Bibliografía Complementaria

ARRIBA GONZÁLEZ DE DURANA, A., **El concepto de exclusión en política social**, Documento de Trabajo 02-01, 2002,

T. FERNÁNDEZ GARCÍA Y Y. M. DE LA FUENTE, **Política Social y Trabajo Social**, 2009,

GARCÍA-PELAYO, M., **Las transformaciones del Estado contemporáneo**, 1977,

MONTAGUT, T., **Política Social**, 2000,

NAVARRO, V., **Bienestar insuficiente, democracia incompleta. De lo que no se habla en nuestro país.**, 2003,

SODARO, M., **Política y Ciencia Política. Una introducción**, 2006,

VELARDE FUERTES, J. y CERCAS ALONSO, A., **El Estado del Bienestar.**, 1999,

MORENO, L., **Reformas de las políticas del bienestar**, 2009,

Recomendacións

Outros comentarios

A comezos de curso e sempre antes de finais de xaneiro, as e os estudiantes deberán dispor na plataforma MOOVI dunha dirección de correo electrónico e unha fotografía.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
